

Enstitüsü : Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Dalı : Psikoloji

Programı : Endüstri ve Örgüt Psikolojisi

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Bige Zeynep OKTUĞ

Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans – Haziran 2023

ÖZET

Duygusal Bağlılık ile Örgütsel Vatandaşlık Davranışı Arasındaki İlişkide Psikolojik Güçlendirmenin Aracı Rolü

Esmâ UZ

Hızla değişen, gelişen dünya düzeni ve küreselleşmenin de etkisiyle örgütlerin en büyük hedeflerinden biri varlığını sürdürmektir. Bu devamlılık, örgütü rakiplerine karşı ön plana geçirecek olup, pazarda da önemli bir yer edinmesinde rol oynamaktadır. Sınırsız tüketimin, kısıtlı hammaddeyle sınırlandırıldığı günümüzde, örgütlerin elindeki kaynakları verimli bir şekilde kullanmasında çalışanlar oldukça önemlidir. Performansı ve verimliliği yüksek olan çalışanlar örgüt için kıymetlidir. Çalışanların performans ve verimliliğini etkileyen etmenler arasında çalışanların örgüte olan bağlılığı ve psikolojik güçlendirme algısı yatmaktadır. Çalışanların örgüte olan duygusal bağlılıkları ve psikolojik güçlendirme algıları örgüt içindeki davranışlarını etkilemektedir.

Bu araştırmanın amacı çalışanların duygusal bağlılığın ile örgütsel vatandaşlık davranışına etkisinde psikolojik güçlendirmenin aracılık etkisini incelemektir. Bu amaç bağlamında 207 katılımcıdan veri toplanmıştır. Bu süreçte elde edilen verilerin analizinde SPSS-25 istatistik programı kullanılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre katılımcıların duygusal bağlılık düzeyleri ile örgütsel vatandaşlığa ilişkin boyutları (özgecilik, vicdanlılık, centilmenlik, sosyal erdem) arasında pozitif yönde ve anlamlı düzeyde ilişki olduğu tespit edilmiştir. Fakat katılımcıların duygusal bağlılık düzeyleri ile nezaket boyutu arasında anlamlı ilişki bulunamamıştır. Katılımcıların duygusal bağlılık düzeyleri ile psikolojik güçlendirme arasında pozitif yönde ve anlamlı düzeyde ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Bu çalışmada duygusal bağlılık ile özgecilik arasındaki ilişkide psikolojik güçlendirmenin tam aracı değişken rolünün olduğu bulunmuştur ve duygusal bağlılık ile örgütsel vatandaşlık davranışının vicdanlılık, centilmenlik ve sivil erdem boyutları arasındaki ilişkide psikolojik güçlendirmenin kısmi aracılık rolü olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Bağlılık, Örgütsel Vatandaşlık Davranışı, Psikolojik Güçlendirme

Bilim Dalı Sayısal Kodu:

University : Istanbul Kültür University

Institute : Institute of Social Science department : Psychology

Program : Industrial and Organizational Psychology

Supervisor : Prof. Dr. Bige Zeynep OKTUĞ

Degree Awarded and Date : MA – June 2023

ABSTRACT

The Mediation Role of Psychological Empowerment the Relationship Between Affective Commitment And Organizational Citizenship Behavior

Esma UZ

With the effect of the rapidly changing and developing world order and globalization, one of the biggest goals of the organizations is to continue their existence. This continuity will bring the organization to the forefront against its competitors and plays a role in gaining an important place in the market. In today's world, where unlimited consumption is limited by limited raw materials, employees are very important for organizations to use their resources efficiently. Employees with high performance and productivity are valuable to the organization. Among the factors affecting the performance and productivity of the employees are the employees' commitment to the organization and the perception of psychological empowerment. Employees' affective commitment to the organization and their perceptions of psychological empowerment affect their behavior in the organization.

The main purpose of this study was to investigate the mediation role of psychological empowerment the relationship between affective commitment and organizational citizenship behavior. For this purpose, data were collected from 207 participants. SPSS-25 statistical program was used in the analysis of the data obtained in this process.

According to the results of the research, it was determined that there was a positive and significant relationship between the affective commitment levels of the participants and the dimensions of organizational citizenship (altruism, conscientiousness, sportsmanship, social virtue). However, no significant relationship was found between the affective commitment levels of the participants and the coursety dimension. It has been determined that there is a positive and significant relationship between the affective commitment levels of the participants and psychological empowerment.

In addition, in the study, it was found that psychological empowerment had a mediating variable role in the relationship between affective commitment and altruism and It has been concluded that psychological empowerment has a partial mediating role in the relationship between affective commitment and the dimensions of conscientiousness, sportsmanship and civic virtue of organizational citizenship behavior.

Key Words: Affective Commitment, Organizational Citizenship Behavior, Psychological Empowerment

ScienceCode: